

TRÉNINGVÁZLAT

Tanuljunk emberséget az állatoktól!

Pályázati azonosító: 2016-3-HU02-KA205-002032

2018. Október

A KONZORCIUM TAGJAI

<p>Rogers Személyközpontú Oktatásért Alapítvány – Magyarország Koordinátor http://www.rogersalapitvany.hu</p>	
<p>Fővárosi Állat- és Növénykert – Magyarország http://www.zoobudapest.com/</p>	
<p>„Milvus Csoport” Madártani és Természetvédelmi Egyesület– Románia http://milvus.ro/RO/</p>	
<p>TANDEM n.o. – Szlovákia https://www.tandemno.sk/sk</p>	

TARTALOM

A KONZORCIUM TAGJAI.....	1
ÁTTEKINTÉS	3
A HÉT MENETE.....	4
SZEREPEK A TRÉNING ALATT	5
PROGRAM RÉSZLETES LEÍRÁSA.....	6
HANGOLÓDÁS: A LEHUA –PROJEKT CÉLJÁNAK ÉS MÓDSZERTANÁNAK ÉLMÉNYALAPÚ BEMUTATÁSA.....	6
ELSŐ MODUL: ÉRZÉKEK VEZÉRLETÉBEN	7
MÁSODIK MODUL: SOKSZÍNŰSÉG, DIVERZITÁS	8
HARMADIK MODUL: SZÜKSÉGLETEK.....	9
NEGYEDIK MODUL: RENDSZERGONDOLKODÁS.....	10
ÖTÖDIK MODUL: ÁLLAT – ÉS HUMÁNETOLÓGIA	11
HATODIK MODUL: AZ EGYÜTTÉLÉS SZABÁLYAI	12
SAJÁT TANULSÁGOK: MIT TANULJUNK AZ ÁLLATOKTÓL?.....	13
HETEDIK MODUL: SZTEREOTÍPIÁK, ELŐÍTÉLETEK	14
TRÉNINGZÁRÁS.....	15

ÁTTEKINTÉS

A tréning célja:

- szemléletformálás, attitűdbeli változás indukálása
- ismeretek bővítése, átadása az egyes állatfajokról, élő állatok megfigyelése mellett
- az önismeret folyamatos mélyítése a nemformális tanulás módszereivel

A tréning íve:

- 1-3. nap: az egyén van a fókuszban
- 4-6. nap: a csoport (a társadalmi és közösségi szint) van a fókuszban
- 7. nap: zárás, értékelés

Modulok íve:

- Minden napra legalább egy kontaktállatos/állat-megfigyeléses gyakorlat beiktatása.
- Az állatok testfelépítésének, életmódjának, viselkedésének megfigyeléséhez kapcsolódó játékok, élmények gyűjtése
- Játékok tapasztalatainak tudatosítása, következtetések levonása
- Ön- és csoportreflexió

Egész tréningen átívelő elemek:

- „Milyen állat lennél?” Választott állattal borítékok kifüggesztése, hogy üzenhessenek egymásnak a résztvevők.
- Flipchart papír a falon kifüggesztve végig, amire folyamatosan írhatják visszajelzéseiket a résztvevők.
- Szakmai nyitókörök reggelente és szakmai kiscsoportok esténként.

A HÉT MENETE

	1. nap Hétfő	2. nap Kedd	3. nap Szerda	4. nap Csütörtök	5. nap Péntek	6. nap Szombat	7. nap Vasárnap
Reggel		Szakmai kérdések megvitatása	Szakmai kérdések megvitatása	Szakmai kérdések megvitatása	Szakmai kérdések megvitatása	Szakmai kérdések megvitatása	Szakmai kérdések megvitatása
Délelőtt		1. modul: Érzékek vezérletében Az érzékelés különböző módjai, sajátosságai és következményei	3. modul: Szükségletek I. Állati és emberi szükségletek, azok hierarchiája	TERMÉSZET-JÁRÁS	5. modul: Az állati és emberi viselkedés hasonlóságai Állat –és humánetológia	Saját tanulságok: Mit tanuljunk az állatoktól? Mit érdemes átvennünk az állatvilágból, merre tudunk továbbfejlődni	Tréningzárás: A tréning értékelése Visszajelzések adása egymásnak Búcsú
Délután	Hangolódás: A Lehua-projekt bemutatása Önismereti fejlődés az állatvilág segítségével	2. modul: Sokszínűség, diverzitás Az emberi és állatvilág sokféleségének aspektusai	3. modul: Szükségletek II. Állati és emberi szükségletek, azok hierarchiája	4. modul: Rendszer-gondolkodás Csoportok, mint rendszerek, azok dinamikája	6. modul: Az együttélés szabályai Hogyan, mitől tud jól működni egy társadalom? Stratégiák az állatvilágban	7. modul: Sztereotípiák, előítéletek A gondolkodás sztereotipikus vonásai egyéni és csoportos szinten	
Este			Szakmai kiscsoport	Szakmai kiscsoport	Szakmai kiscsoport	Szakmai kiscsoport	

SZEREPEK A TRÉNING ALATT

Szerep	Feladatok	Felelős
Házigazda	Résztevők gondozása, étkezés, szállás, jóléttel és a szervezési keretekkel kapcsolatos dolgok, „nasi” bebiztosítása	
Admin	Jelenléti ív, napi program, szerződések, minden, ami a hivatalos ügyintézéshez tartozik	
Fotós	Fotó és videó dokumentáció készítése	
Trénerek	Tréning megtervezése, résztvevők fejlődési céljaihoz terep biztosítása, tréning megtartása, folyamatos értékelés és tervezés, tréning utólagos értékelése, javaslatok megfogalmazása	
Vezető tréner	Felelős az egész folyamatért, folyamatos jelenlét, szupervíziós igényeknek teret biztosít	

PROGRAM RÉSZLETES LEÍRÁSA

HANGOLÓDÁS: A LEHUA –PROJEKT CÉLJÁNAK ÉS MÓDSZERTANÁNAK ÉLMÉNYALAPÚ BEMUTATÁSA					
hétfő délután		Modul célja: Kezdőélmény nyújtása a hétre: tapasztalati tanulás és önismereti fejlődés az állatvilág segítségével			
		Időkeret: 3-4 óra			
Időtartam		Gyakorlatok	Vezető	Eszközök	Feldolgozandó témák
15:00-15:30	30p	Köszöntés, a LEHUA projekt, szervezetek és trénerek bemutatkozása. Kérdések és a héttel kapcsolatos információk tisztázása.		Az egyes játékoknál ld. tréneri kézikönyv.	<ul style="list-style-type: none"> a tanulás különböző módjai minden és mindenki lehet a tanulás és önismereti fejlődés forrása élményalapú tanulás non-formális tanulás
15:30 – 16:00	30p	Részvevők bemutatkozása (Név, honnan érkeztem mivel foglalkozom, miért jöttem a képzésre.)			
16:00 – 16:30	30p	Ismerkedős feladatok: <ul style="list-style-type: none"> Nagy körben felállunk, ha valakivel találkozik a tekintetek, cseréljete helyet; köszöntsétek egymást kézfogással; köszöntsétek egymást a másik nevét kimondva, stb. Választott párokkal beszélgetés: meghatározó állatos élmény megosztása; (párcsere) milyen állat lenne szerinted a másik és miért? 			
16:30 – 17:00	30p	Gyűjtögetés a természetben: feladatlistával párokban kimenni a természetbe			
17:00 – 17:15	15 p	<i>SZÜNET</i>			
17:15 – 18:00	45p	Nyomozós játék, állati helyszínelés			
18:00 – 18:30	30p	Záró kör, élménymegosztás			

ELSŐ MODUL: ÉRZÉKEK VEZÉRLETÉBEN						
kedd délelőtt		Modul célja: Annak bemutatása, hogy különbözőképpen érzékelünk, észlelünk, vélekedünk, különbözőek az attitűdjeink.				
		Időkeret: 3-4 óra				
Időtartam		Gyakorlatok		Vezető	Eszközök	Feldolgozandó témák
9:00 – 9:15	15p	Módszertani kérdések- válaszok			Az egyes játékoknál ld. tréneri kézikönyv.	<ul style="list-style-type: none"> • percepció különbözőségének észrevétele • mi minden befolyásolja azt, hogy mit észlelünk (pl. az aktuális érzelmeink, attitűdjeink is) • adaptáció, evolúció
9:15 – 9:25	10p	Energetizáló játék: Állati hangok – találd meg az állatpárod hang alapján				
9:25 – 9:35	10p	Denevéres játék: A bekötött szemű denevér ultrahangok alapján tájékozódik mozgása közben				
9:35 – 10:05	30p	Tapintódobozok: Állati alkatrészek kitapogatása dobozokban				
10:05 – 10:20	15p	Hogyan lát az orrszarvú? – Orrszarvú-szemüvegek felvétele és mozgás a teremben				
10:20 – 10:50	30p	Előadás, megbeszélés az állati érzékelés különbözőségeiről, és azok következményeiről. (Mit okoz az orrszarvúknál az érzékszervi bizonytalanság? Stb.)				
10:50 – 11:00	10p	<i>SZÜNET</i>				
11:00 – 12:00	60p	<p>Saját tanulságok megfogalmazása az állati percepciók különbségei nyomán:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Linzer-technikával (külső és belső körből képzett párok beszélgetnek): élménymegosztás különböző kérdések mentén • Kiscsoportban saját állat választása a tréninghétre (Milyen állat lennél...) <p>Választott állat bőrébe bújva az állat címerének megalkotása egy borítékra, amit a hét folyamán postaládaként használunk a visszajelzésekhez.</p>				
12:00 – 13:00	60p	Egyéni elvárások, vállalások és fejlődési célok megfogalmazása a 3 fa módszerével				

MÁSODIK MODUL: SOKSZÍNŰSÉG, DIVERZITÁS**kedd délután****Modul célja:** Annak felismerése, hogy sokfélék vagyunk, és mindennek lehet adaptív értéke**Időkeret:** 3-4 óra

Időtartam		Gyakorlatok	Vezető	Eszközök	Feldolgozandó témák
14:30 – 15:00	30p	Színes kukacok gyakorlat – A madárcsaládok táplálékot keresnek a hóban/ fűben		Az egyes játékoknál ld. tréneri kézikönyv.	<ul style="list-style-type: none">• diverzitás• nyitottság, tolerancia, empátia• adaptáció, evolúciós pszichológia
15:00 – 15:30	30p	Ismeretátadás – Adaptáció, diverzitás			
15:30 – 16:30	60p	Sokféleség sok lábon – A rovarvilág sokszínűségének bemutatása			
16:30 – 17:00	30p	Személyes tanulságok és élmények megosztása – három fős kiscsoportokban, kimenve a természetbe			
17:00 – 17:10	10p	<i>SZÜNET</i>			
17:10– 18:30	80p	Esti szakmai kiscsoportok megalakítása. Modellnyújtás a kiscsoportokhoz az akvárium-technika segítségével.			

HARMADIK MODUL: SZÜKSÉGLETEK

szerda egész nap		Modul célja: A szükségletek különbözőségének felismerése, mind az állatvilágban, mind az emberek között – másra van szükségünk. Egymás és saját igényeinket hogyan tudjuk figyelembe venni, megvalósulásukat segíteni?				
		Időkeret: 7-8 óra				
Időtartam		Gyakorlatok		Vezető	Eszközök	Feldolgozandó témák
9:00 – 9:15	15p	Módszertani kérdések - válaszok			Az egyes játékoknál ld. tréneri kézikönyv	<ul style="list-style-type: none"> Emberi és szükségletek, motivációk Szükségletek hierarchiája (Maslow-féle piramis-modell; Murray-féle szükségletek rendszere A szükségletek, igények felismerése, kifejezése, reagálás mások szükségleteire
9:15 – 9:25	10p	Energetizáló játék: biodiv-aktivitív				
9:25 – 10:00	35p	Madarak vonulása – ismeretátadás				
10:00 – 10:45	45p	Az éhség nagy úr! – Farkasos – özes játék, közös feldolgozással				
10:45 – 11:00	15p	<i>SZÜNET</i>				
11:00 – 12:20	80p	Kiscsoportos tudásmegosztás, majd kreatív alkotás a szükségletek és motivációk témájában				
12:20 – 13:00	40p	Rövid relaxáció majd kreatív egyéni alkotás: Milyen szükségletei vannak az általad választott állatnak?				
13:00-14:30	90p	<i>EBÉDSZÜNET</i>				
14:30 – 14:40	10p	Energetizáló játék				
14:40 – 15:50	70p	A hét eddigi élményeinek és tanulságainak a körüljárása. Párosával közös mese készítése kamishibai segítségével.				
15:50 – 16:20	30p	Közös állatos történetek megalkotása (Melyik állat, melyik állattal, hol, mit csinál, stb.)				
16:20 – 16:30	10p	Másnap kirándulással kapcsolatos információk átadása.				
16:30 – 16:40	10p	<i>SZÜNET</i>				
16:40 – 17:10	30p	Esti kiscsoportos munka (módszertani megbeszélés)				

NEGYEDIK MODUL: RENDSZERGONDOLKODÁS					
csütörtök délután		Modul célja: Az együttélések komplexitásának megértése (a természet/társadalom/közösségek, stb. szintjén), ráhatás arra, hogy minden mindennel összefügg. Kölcsönös függés, egymásra utaltság jelenségének megértése			
		Időkeret: 3-4 óra			
Időtartam		Gyakorlatok	Vezető	Eszközök	Feldolgozandó témák
15:45 – 16:00	15p	Energetizáló játék – Állati jármódok - Hogyan járnak az egyes állatok? Le tudod-e követni te magad?		Az egyes játékoknál ld. tréneri kézikönyv.	<ul style="list-style-type: none"> • Ökológia, ökológiai szolgáltatások, trofikus kaszkád • Csoportdinamikai folyamatok megértése • Csoportban betölthető különböző szerepek, stratégiák (pl. önfeláldozás, altruizmus szerepe) • Táplálkozási stratégiák; specialisták és generalisták
16:00 – 16:40	20p	Ökológia, ökológiai szolgáltatások, trofikus kaszkád - ismeretátadás			
16:20 – 16:50	30p	Táplálékláncok megalkotása - játék			
16:50 – 17:00	10p	SZÜNET			
17:00– 17:05	5p	Energetizáló játék			
17:05 – 18:15	70p	A közlegelők tragédiája – Komplex szimulációs játék (60p) és annak megbeszélése (20p)			
18:15 – 18:30	15p	Közös állókép/ szoborcsoport alkotása a nap élményei mentén			

ÖTÖDIK MODUL: ÁLLAT – ÉS HUMÁNETOLÓGIA					
péntek délelőtt		Modul célja: Az állati és emberi viselkedés közös gyökereinek keresése, állati és emberi viselkedések között párhuzamkeresés			
		Időkeret: 3-4 óra			
Időtartam		Gyakorlatok	Vezető	Eszközök	Feldolgozandó témák
9:00 – 9:15	15p	Módszertani kérdések - válaszok		Az egyes játékoknál ld. tréneri kézikönyv	<ul style="list-style-type: none"> • Az emberi viselkedés biológiai gyökerei • Az emberi viselkedés evolúciós alapjai
9:15 – 9:30	15p	Energetizáló játék			
9:30 – 9:55	25p	Ismeretátadás: Etológiai megfigyelések felépítése			
9:55 – 10:50	55p	Egyéni/ páros gyakorlat: Állatok etológiai megfigyelése adott szempontsor segítségével			
10:50 – 11:00	10p	<i>SZÜNET</i>			
11:05 – 11:05	5 p	Energetizáló játék			
11:05 – 12:30	85 p	Egyéni/ páros etológiai megfigyelések megbeszélése kiscsoportban (15 perc) Kiscsoportok tapasztalatainak a megosztása nagycsoportban (20 perc) Másik kiscsoportban emberi párhuzamok/ ellentétek keresése a megfigyelések eredményeivel (20 perc) Kiscsoportok tanulságainak a megbeszélése nagycsoportban (30 perc)			
12:30-13:00	30 p	Humánnetológia- ismeretátadás			

HATODIK MODUL: AZ EGYÜTTÉLÉS SZABÁLYAI					
péntek délután		Modul célja: Együtműködés. Versengés, érdekérvényesítés, altruizmus, asszertivitas, agresszió. Társadalmi együttélés, közösségi és társadalmi szabályalkotás.			
		Időkeret: 7-8 óra			
Időtartam		Gyakorlatok	Vezető	Eszközök	Feldolgozandó témák
14:30 – 14:40	10p	Energetizáló játék		Az egyes játékoknál ld. tréneri kézikönyv	<ul style="list-style-type: none"> • Társadalmi együttélés szabályai • Együtműködés, versengés, érdekérvényesítés, altruizmus, asszertivitas, agresszió • Szabályrendszer rugalmassága: káosz vs. merevség • Szabálykövetéshez, alkalmazkodáshoz való személyes viszony
14:40 – 15:30	50p	Menekülő hangyák játék (25 perc) Játék élményének a megbeszélése és hangyák menekülését bemutató videó megtekintése (25 perc)			
15:30- 16:00	30 p	Együttélés típusai - ismeretátadás			
16:10 – 16:20	10p	<i>SZÜNET</i>			
16:20 – 18:00	100p	Zöld híd megépítése – Együtműködésre épülő játék (két híd építése, 2-2 falu között)			
18:00 – 18:30	30p	A nap személyes élményeinek megosztása			
18:30 – 19:00	30p	Esti kiscsoportos munka (Módszertani megbeszélés.)			

SAJÁT TANULSÁGOK: MIT TANULJUNK AZ ÁLLATOKTÓL?						
szombat délelőtt		Modul célja: A hét élményeinek a feldolgozása. Mi az, amit érdemes megtanulnunk az állatoktól, mi az, amit inkább csak megfigyelni érdemes? Milyen társadalmi/közösségi/ személyes szintű fejlődési lehetőségeket fedeztél fel az állatvilág megfigyelésével?				
		Időkeret: 3-4 óra				
Időtartam		Gyakorlatok		Vezető	Eszközök	Feldolgozandó témák
9:00 – 9:15	15p	Módszertani kérdések - válaszok			Az egyes játékoknál ld. tréneri kézikönyv	<ul style="list-style-type: none"> • társadalomra/ közösségi együttélésre vonatkoztatható tapasztalatok, tanulságok • személyes tapasztalatok, tanulságok
9:15 – 10:35	80p	Mesepedagógiai foglalkozás és módszertan – A csótány, aki egy hegyet tartott a hátán				
10:35 – 10:45	10p	SZÜNET				
10:45 – 11:30	45p	A hét eddigi élményeinek egyéni és közös feldolgozása. Egyéni elmélyülés a természetben, majd közös mandalakészítés.				
11:30 – 12:10	40p	Denevérek és molylepkék - csapatjáték				

HETEDIK MODUL: SZTEREOTÍPIÁK, ELŐÍTÉLETEK					
szombat délután		Modul célja: Sztereotípiák, előítélek keletkezésének, működésének megértése, ezek módosításának, legyőzésének lehetőségei.			
		Időkeret: 3-4 óra			
Időtartam		Gyakorlatok	Vezető	Eszközök	Feldolgozandó témák
14:30 – 14:40	10p	Energetizáló játék		Az egyes játékoknál ld. tréneri kézikönyv.	<ul style="list-style-type: none"> • Sztereotípia, pozitív és negatív előítéletek • Hiedelemrendszerek • Személyes előítéletek, hiedelmek megbeszélése és ezek módosításának a lehetőségei
14:40 – 14:55	15p	Az állatkert állatmentő tevékenysége - Ismeretátadás			
15:55 – 17:55	120p	Bagolyköpet-elemzés és kreatív alkotás			
17:55- 18:05	10p	SZÜNET			
18:05 – 18:30	25p	Állati társkereső hirdetések			
18:30 – 19:00	30p	Esti kiscsoportos munka (Módszertani megbeszélés)			

TRÉNINGZÁRÁS						
vasárnap délelőtt		Modul célja: Személyes tanulási/ fejlődési folyamatra reflexió. Visszajelzések adása egymásnak. Búcsú.				
		Időkeret: 4 óra				
Időtartam		Gyakorlatok		Vezető	Eszközök	Feldolgozandó témák
8:30 – 8:45	15p	Módszertani kérdések - válaszok			Az egyes játékoknál ld. tréneri kézikönyv	<ul style="list-style-type: none"> • Személyes tanulási/ fejlődési folyamatra reflexió. • Visszajelzések adása egymásnak
8:45 – 8:50	5p	Energetizáló játék				
8:50 – 9:10	20p	Kérdőívek kitöltése				
9:10 – 10:00	50p	Egyéni kitűzött fejlődési célok megvalósulásának a megbeszélése kiscsoportban				
10:00 – 10:15	15p	SZÜNET				
10:15 – 10:20	5p	Energetizáló játék				
10:20 – 11:30	70p	Személyes, egyéni visszajelzések megírása mindenki számára, visszajelzések elolvasása				
11:30 – 12:00	30p	„Diplomák” kiosztása, közös búcsú rituálé, csoportfotó készítése.				